

**УНІВЕРСИТЕТ УШИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
17-18 жовтня 2023 року**

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2023

УДК 370.15+371.302.81+613
С916

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Державного закладу
“Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського”*

Протокол № 4 від 26 жовтня 2023 р.

Джуринський П. Б. доктор педагогічних наук, професор – голова оргкомітету;
Дразіна Є. В. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського, заступник – голови оргкомітету;
Башавець Н. А. доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;
Р. Урбан, професор, Голова вченої ради Інституту фізичної культури Щецинського університету (Польща);
М. Крету, професор, факультет фізичного виховання та спорту, Університет Пітешті (Румунія);
Афтімічук О. Є. доктор педагогічних наук, професор. ДУФВіС (м. Кишинів, Молодова);
Ігнатенко С. О. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;
Дроздова К. В. кандидат педагогічних наук.

Рецензенти:

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, в. о. директора навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації

Пільова Світлана Георгіївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної культури і спорту, Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку

Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини :
С916 матеріали VII інтернет-конференції. м. Одеса, 17-18 жовтня 2023 р.
Одеса. : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 192 с.

У збірнику матеріалів конференції розглянуті всебічні аспекти організації занять з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.

At the conference proceedings are considered comprehensive aspects of physical education and sports.

УДК 370.15+371.302.81+613.7

© Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», 2023

4. Кібальник О. Я. Застосування фітнес-технології для підвищення рухової активності та фізичної підготовленості підлітків: автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / О. Я. Кібальник; Львівський держ. ун-т фізичної культури. – Л., 2008. – 20с. – 20с.

5. Нечаєв В. Сучасні тенденції у розвитку фізкультурно-оздоровчих технологій // Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Вісник Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка : зб. наук. пр. 2010. Вип. 3. С. 129–132.

6. Овчиннікова Н. А. Основи оздоровчого фітнесу: Методичні рекомендації з дисципліни / Н.А. Овчиннікова – К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2006. – 43 с.

7. Усачов Ю. Особливості формування термінології сучасного фітнесу / Ю. Усачов // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2005. – N 1. – С. 84-86.

8. Усачов Ю. Особливості формування оздоровчих фітнес-систем / Ю. Усачов // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2006. — N 2. – С. 66-70.

МОТИВАЦІЙНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Дразіна (Долгієр) Є. В., Настаченко Д. В.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
Університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Анотація. У роботі надано характеристику мотиваційної готовності майбутніх вчителів фізичної культури. Проаналізовано ставлення студентів до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Актуальність. Мотиваційний компонент у готовності майбутніх вчителів фізичної культури працювати з учнями з особливими потребами базується на розвитку загального інтересу до виконання професійних обов'язків, а також, позитивного ставлення до конкретних аспектів обраної професії. Ця складова відображає усвідомлене бажання набувати та оновлювати професійні знання, зокрема в галузі інклюзивної освіти. Вона характеризується позитивним налаштуванням майбутніх педагогів на впровадження інклюзивного підходу в освітній процес, стійким інтересом до теоретичних аспектів і практичної діяльності в цій галузі [3].

Зростаюча кількість учнів з особливими потребами вимагає наявності компетентних вчителів, які готові працювати з даним контингентом, що в свою чергу передбачає необхідність набуття відповідних професійних компетентностей у майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту [4]. Розуміння мотиваційних аспектів готовності та ставлення студентів до інклюзивної освіти може стати привітом до поліпшення освітніх програм та методів мотивування здобувачів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Мотиваційна готовність, як зазначає Гуркова Т. (2020) – це «інтегральне утворення особистості, що містить мотиваційний, когнітивний, емоційно-вольовий компоненти, знання, уміння, навички,

особистісні якості людини» [1]. Тобто, готовність можна розглядати як властивості особистості, які формуються під час підготовки до певної діяльності.

Мотивація майбутнього вчителя фізичної культури до роботи в інклюзивній освіті включає в себе наступні складові: розуміння важливості цієї професійної сфери як для суспільства, так і для окремої особистості; позитивне ставлення до інклюзивного навчання, інтерес до нього; впевненість та бажання постійно покращувати свої знання, навички та вміння; спрямованість на професію, готовність до співпраці з фахівцями суміжних галузей [4].

На основі цих складових мотиваційної готовності, нами було проведено анкетування за шкалою Лайкерта [2, с. 240-242]. В анкетуванні прийняло участь 26 респондентів, які є здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Питання анкети були розподілені на чотири блока, які використовувалися під час обробки відповідей обстежуваних. Під час анкетування питання з різних блоків були розташовані в різному порядку для збереження довіри опитуваних.

Питання першого блоку містили у себе загальне ставлення обстежених до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз анкетування здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за першим блоком питань

Питання / Судження	Згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Не згоден	Не можу відповісти
Я вірю в важливість інклюзивної освіти для всіх дітей	57,7%	30,8%	3,8%	7,7%	3,8%
Я бачу можливість вплинути на життя через відкриття для них спорту	38,5%	38,5%	15,4%	7,7%	-

Отже, переважна більшість студентів має позитивне ставлення до інклюзивної діяльності.

Другий блок анкетування містив питання перевірки особистого ставлення студентів до роботи з цим контингентом (табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз анкетування здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за другим блоком питань

Питання / Судження	Згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Не згоден	Не можу відповісти
Я відчуваю позитивні емоції, подумавши про роботу з дітьми з особливими освітніми потребами	23,1%	38,5%	11,5%	23,1%	3,8%
Мене лякає необхідність навчати дітей з особливими освітніми потребами	11,5%	23,1%	38,5%	23,1%	3,8%

Я би хотів/хотіла уникнути роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	15,4%	26,9%	19,2%	26,9%	11,5%
---	-------	-------	-------	-------	-------

Загалом близько 60% студентів мають позитивне ставлення до ймовірної власної роботи у інклюзивному середовищі, бажають працювати в цьому напрямку приблизно дві третини групи обстежених.

До третього блоку входили питання стосовно власної оцінки студентами їхніх знань та навичок стосовно роботи у сфері інклюзивної освіти (табл. 3).

Таблиця 3

Аналіз анкетування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за третім блоком питань

Питання / Судження	Згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Не згоден	Не можу відповісти
Я вважаю, що мої знання дозволять мені ефективно викладати дітям з особливими освітніми потребами	26,9%	29,9%	11,5%	26,9%	7,7%
Я відчуваю впевненість у власних знаннях та навичках для роботи з цією групою дітей	15,4%	42,3%	19,2%	15,4%	7,7%
Мої знання у галузі спорту осіб з інвалідністю спонукають мене долати власні обмеження та страхи стосовно роботи з цією групою дітей	26,9%	26,9%	19,2%	19,2%	7,7%

Отже, за власною оцінкою знань та навичок близько половини студентів вважають себе достатньо обізнаними для роботи в інклюзивному середовищі.

До четвертого блоку увійшли питання особистісної впевненості та спроможності здобувача працювати з дітьми з особливими потребами (табл. 4).

Таблиця 4

Аналіз анкетування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за четвертим блоком питань

Питання / Судження	Згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Не згоден	Не можу відповісти
Я впевнений/впевнена, що можу створити стимулююче навчальне середовище для дітей з особливими освітніми потребами на уроках фізичної культури	19,2%	57,7%	3,8%	15,4%	3,8%

Я готовий/готова адаптувати свої методи навчання для потреб учнів з різними навчальними потребами	42,3%	34,6%	19,2%	3,8%	-
Я готовий/готова до співпраці з батьками та спеціалістами для оптимального навчання дітей з особливими навчальними потребами	34,6%	26,9%	23,1%	11,5%	3,8%

Загалом готовність до співпраці у створенні ефективного навчального середовища в умовах інклюзивної освіти та власну спроможність у цьому мають приблизно 70% студентів.

Висновки. Переважна більшість студентів (85%) усвідомлюють професійно-соціальну та особистісну значущість розвитку та впровадження інклюзивної освіти. Більше половини респондентів (60%) позитивно ставляться до майбутньої роботи у школі в умовах інклюзивної освіти, однак четверта частина цих респондентів була б не проти уникнути роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Половина обстежених студентів мають впевненість у власних знаннях та навичках, що спонукає їх не відчувати тривожність щодо майбутньої роботи. Готовими до співпраці себе визнає переважна більшість студентів (70%).

Література:

1. Гуркова Т. Дефініція поняття «готовність» у психолого-педагогічній літературі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. Вип. 9 (103). С. 317–329.
2. Полторак В. А., Тараненко І. В., Красовська О. Ю. Маркетингові дослідження : навч. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2022. 356 с.
3. Цуркан Т. Г., Баланюк Н. С. Формування готовності майбутніх педагогів до роботи в умовах інклюзивної освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 70. С. 264-269
4. Визначення відношення майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності в інклюзивному класі / Г. Ю. Куртова та ін. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. 2017. Вип. 147(1). С. 312-315.